

TAURAGĖS RAJONO SAVIVALDYBĖS TARYBA**SPRENDIMAS
DĖL TAURAGĖS RAJONO SAVIVALDYBĖS VISUOMENĖS SVEIKATOS
STEBĖSENOS 2023 METŲ ATASKAITOS PATVIRTINIMO**

Nr.
Tauragė

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo 15 straipsnio 4 dalimi, Lietuvos Respublikos visuomenės sveikatos priežiūros įstatymo 6 straipsnio 1 dalies 1 punktu, Lietuvos Respublikos visuomenės sveikatos stebėsenos (monitoringo) įstatymo 10 straipsnio 2 dalimi, Bendraisiais savivaldybių visuomenės sveikatos stebėsenos nuostatais, patvirtintais Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2003 m. rugpjūčio 11 d. įsakymu Nr. V-488 „Dėl Bendrųjų savivaldybių visuomenės sveikatos stebėsenos nuostatų patvirtinimo“, atsižvelgdama į Tauragės rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biuro 2024 m. gruodžio 31 d. raštą Nr. SD-118 „Dėl 2023 m. Tauragės rajono savivaldybės visuomenės sveikatos stebėsenos ataskaitos pateikimo“, Tauragės rajono savivaldybės taryba **n u s p r e n d ž i a**:

1. Patvirtinti Tauragės rajono savivaldybės visuomenės sveikatos stebėsenos 2023 metų ataskaitą (pridedama).
2. Paskelbti šį sprendimą Tauragės rajono savivaldybės interneto svetainėje.

Savivaldybės meras

Dovydas Kaminskas

PATVIRTINTA
Tauragės rajono savivaldybės tarybos
2025 m. d. sprendimu Nr.

TAURAGĖS RAJONO SAVIVALDYBĖS VISUOMENĖS SVEIKATOS STEBĖSENOS 2023 METŲ ATASKAITA

1. ĮVADAS

Visuomenės sveikatos stebėseną Tauragės rajono savivaldybėje vykdoma vadovaujantis Bendraisiais savivaldybių visuomenės sveikatos stebėsenos nuostatais, patvirtintais Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2003 m. rugpjūčio 11 d. įsakymu Nr. V-488 „Dėl Bendrųjų savivaldybių visuomenės sveikatos stebėsenos nuostatų patvirtinimo“. Pateikiami rodikliai atspindi, kaip įgyvendinami Lietuvos sveikatos 2014–2025 m. strategijos (toliau – LSS) tikslai ir jų uždaviniai.

Visuomenės sveikatos stebėsenos savivaldybėje tikslas – nuolat rinkti, analizuoti ir interpretuoti visuomenės sveikatą apibudinančius rodiklius bei tinkamai informuoti savivaldybės politikus, siekiant efektyvaus valstybinių (valstybės perduotų savivaldybėms) bei savarankiškų visuomenės sveikatos priežiūros funkcijų įgyvendinimo savivaldybės teritorijoje.

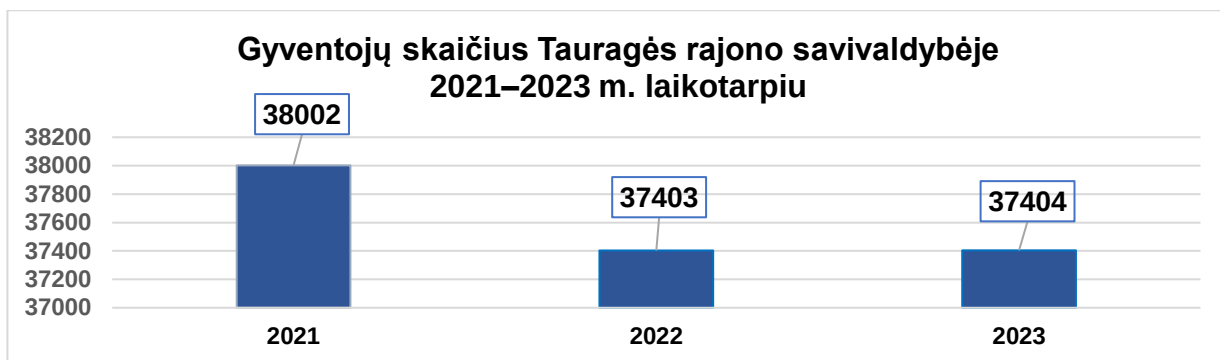
Savivaldybės visuomenės sveikatos stebėsenos ataskaitos tikslas – pateikti pagrindinius savivaldybės gyventojų sveikatą atspindinčius rodiklius, jų dinamiką ir jų pagrindu pateikti rekomendacijas bei prioritetines kryptis savivaldybės plėtros plano siekiniams, strateginio veiklos plano priemonėms.

Ataskaita parengta naudojantis viešai prieinamais sveikatos statistikos duomenų šaltiniais: Valstybės duomenų agentūros portalu ir Visuomenės sveikatos stebėsenos informacine sistema.

2. DEMOGRAFINĖ SITUACIJA

Valstybės duomenų agentūros duomenimis 2023 m. Tauragės rajono savivaldybėje gyveno 37 404 nuolatiniai gyventojai (1 pav.), iš kurių 46 % (17 220) sudarė vyrai ir 54 % (20 184) – moterys. Lyginant su 2022 m. (37 403) gyventojų skaičius nepakito.

Lietuvoje 2023 m. gyveno 2 857 279 gyventojai (51 281 gyventojų daugiau nei 2022 m.), iš kurių 53 % (1 521 463) sudarė moterys ir 47 % (1 335 816) – vyrai.

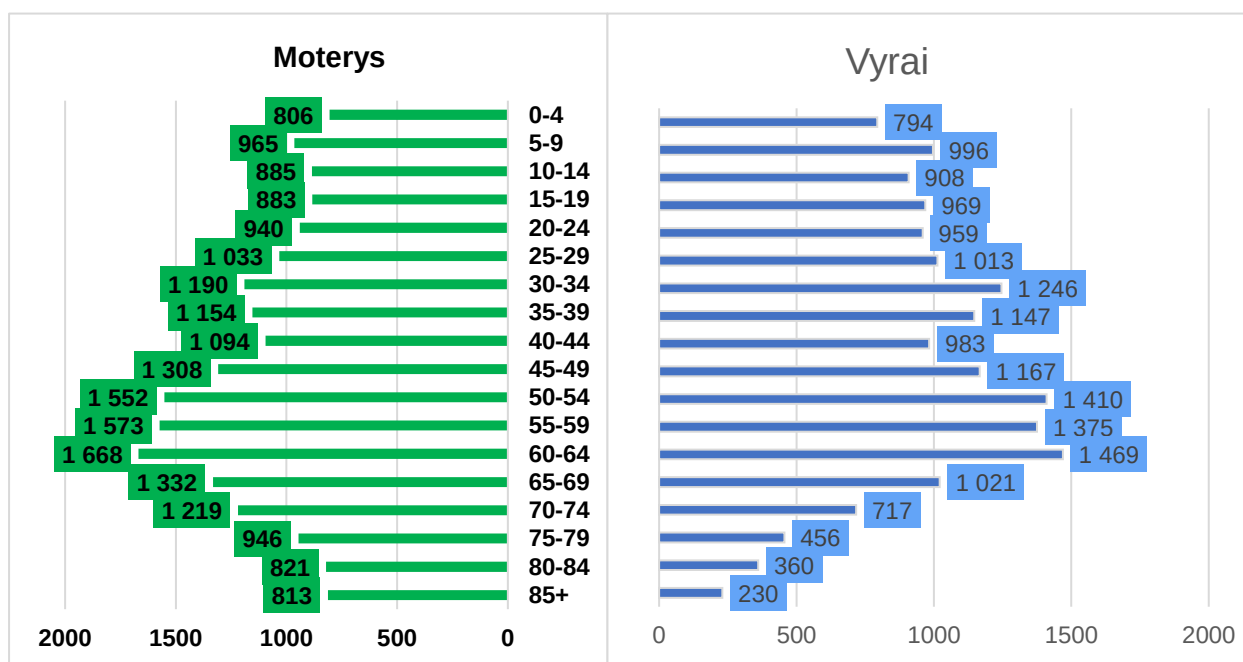

1 pav. Gyventojų skaičius Tauragės rajono savivaldybėje 2021–2023 m. laikotarpiu.

Šaltinis: Valstybės duomenų agentūros duomenys

2023 m. **didžiausią** Tauragės rajono savivaldybės **darbingo amžiaus** (20–64 m.) gyventojų dalį pagal penkmetines amžiaus grupes (2 pav.) sudarė **60–64 m. amžiaus moterys** (1 668 asmenys) ir **vyrai** (1 469 asmenys), o **mažiausią** – **20–24 m. moterys** (940 asmenys) ir **vyrai** (959 asmenys). Savivaldybėje pastebimas gyventojų senėjimas.

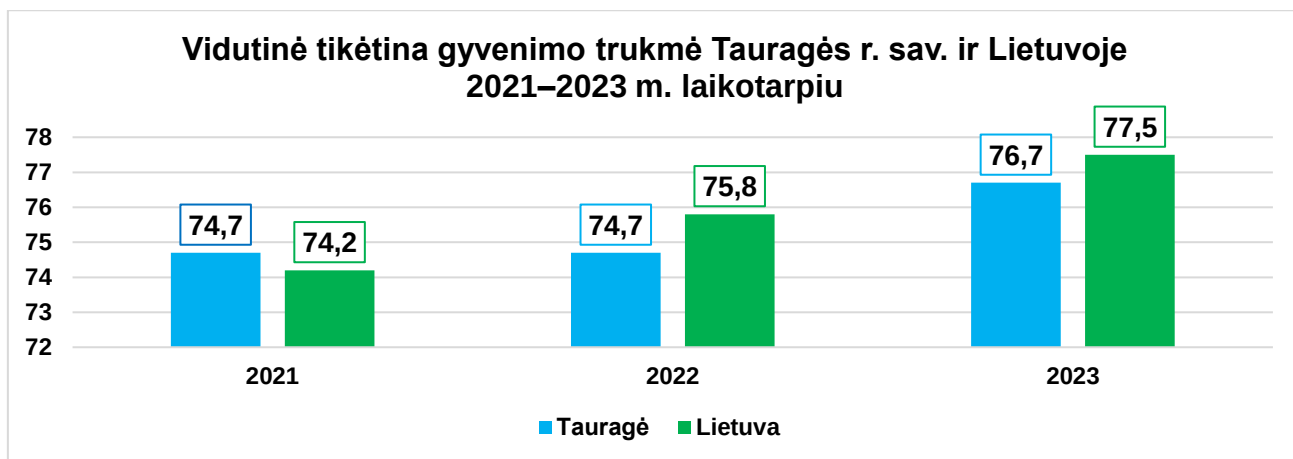
Tauragės rajono savivaldybės gyventojų amžiaus profilis 2023 m.

2 pav. Tauragės rajono savivaldybės gyventojų demografinis medis 2023 m.

Šaltinis: Valstybės duomenų agentūros duomenys

Lietuvos sveikatos 2014–2025 m. strategijoje (toliau – LSS) vidutinės tikėtinos gyvenimo trukmės siektinas rodiklis numatytas 77,5 m. Vidutinės gyvenimo trukmės ilgėjimas parodo mažėjantį bendrą rizikos veiksnių poveikį, ligų paplitimą, vykdomų intervencijų bei gydymo veiksmingumą.

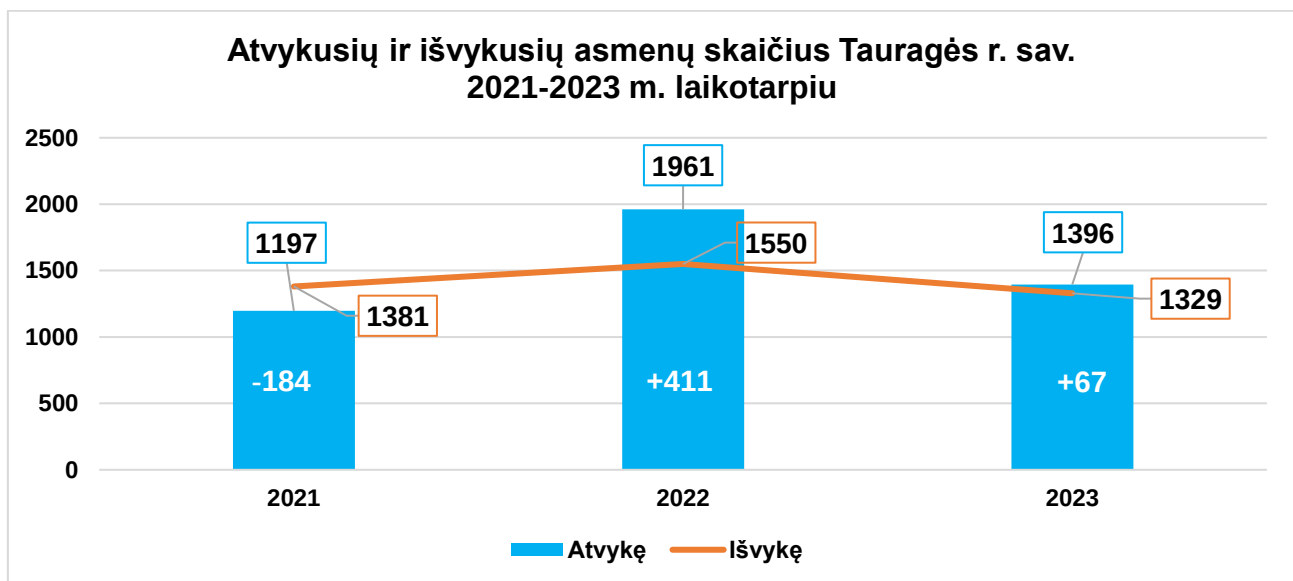

3 pav. Vidutinė tikėtina gyvenimo trukmė Tauragės r. sav. ir Lietuvoje 2021–2023 m. laikotarpiu.

Šaltinis: Valstybės duomenų agentūros duomenys

2023 m. Tauragės rajono savivaldybėje šis rodiklis (3 pav.) padidėjo 2 m., lyginant su 2022 m. ir 2021 m., tačiau išliko mažesnis 0,8 m. nei siektinas LSS ir 0,8 m. mažesnis nei Lietuvos rodiklis, kuris 2023 m. pasiekė siektiną LSS numatytą rodiklį – 77,5 m.

Valstybės duomenų agentūros duomenimis 2021 m. išvykusių asmenų skaičius Tauragės rajono savivaldybėje (4 pav.) buvo didesnis 184 asmenimis nei atvykusių, tačiau 2022 m. (411 asmenų) ir 2023 m. (67 asmenys) atvykusių buvo daugiau nei išvykusių.

4 pav. Atvykusių ir išvykusių asmenų skaičius Tauragės r. savivaldybėje 2021–2023 m. laikotarpiu.

Šaltinis: Valstybės duomenų agentūros duomenys

3. SOCIOEKONOMINĖ SITUACIJA

Ilgalaikio nedarbo lygis – nedarbas, trunkantis ilgiau nei metus, procentas nuo darbo jėgos. Šis socialinio ir ekonominio poveikio sveikatai veiksnių rodiklis parodo ilgalaikio nedarbo lygį, kuris turi nemažą įtaką fizinei ir psichikos sveikatai. Jį galima priskirti sveikatos rizikos grupei.

2023 m. Tauragės rajono savivaldybėje ilgalaikio nedarbo lygio rodiklis siekė 412 darbingo amžiaus asmenų. Lyginant su 2022 m. (616 asmenų) šio rodiklio skaičius sumažėjo 204 asmenimis.

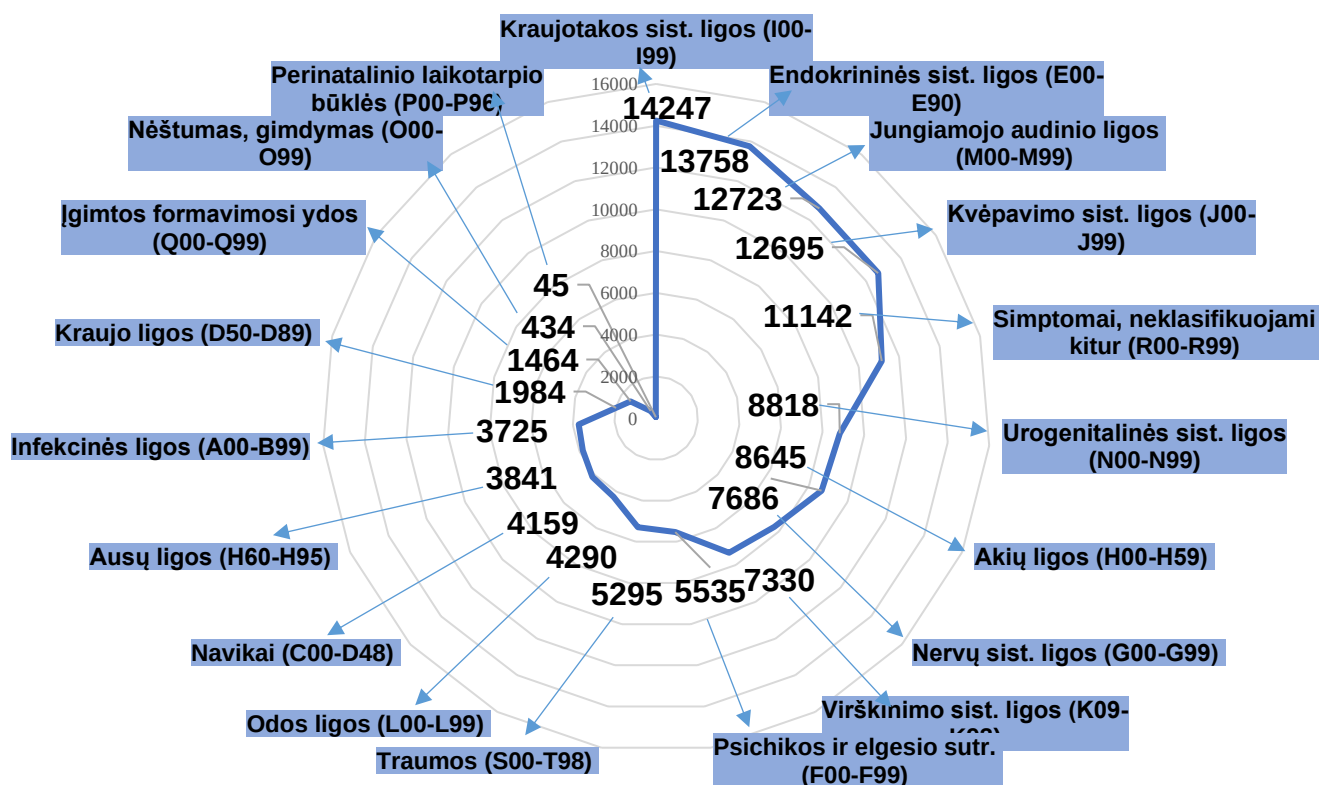
Registruoto nedarbo lygis 2023 m. savivaldybėje (8,3 proc.) reikšmingai nepakito – sumažėjo 0,1 proc., lyginant su 2022 m. (8,4 proc.).

4. SVEIKATA

Sergamumo ir ligotumo statistinių rodiklių tikslas – stebėti ir vertinti gyventojų sveikatos būklę pagal susirgimus, užregistruotus sveikatos priežiūros įstaigose, stebėti sergančių gyventojų charakteristikas, sveikatos būklės rodiklių pokyčius. Šie rodikliai yra tiesiogiai skaičiuojami iš administracinio duomenų šaltinio – Privalomojo sveikatos draudimo fondo informacinės sistemos (toliau – PSDF IS). Skaičiuojami tik duomenys, įvesti į PSDF IS. Duomenis į PSDF IS įveda visos sveikatos priežiūros įstaigos, turinčios sutartis su Ligonų kasomis. Higienos instituto visuomenės sveikatos stebėsenos informacinėje sistemoje sergamumo duomenys nėra teikiami dėl jų skaičiavimo metodinių aspektų ir tikslumo. Ligtumo duomenys yra metodiškai patikimesni.

Ligtumas – bendras visų žinomų ligos atvejų skaičiaus ir gyventojų skaičiaus santykis tam tikru laiko momentu metų gale. **Didžiausi** Tauragės rajono savivaldybėje 2023 m. užregistruoti **ligotumo rodikliai** (5 pav.): **ligotumas kraujotakos sistemos ligomis (14 247 atvejai)**, **ligotumas endokrininės sistemos ligomis (13 758 atvejai)**, **ligotumas jungiamojo audinio ligomis (12 723 atvejai)**, **ligotumas kvėpavimo sistemos ligomis (12 695 atvejai)**, **o mažiausias – ligotumas perinatalinio laikotarpio būklės ligomis (45 atvejai)**.

Ligotumas Tauragės r. sav. 2023 m.

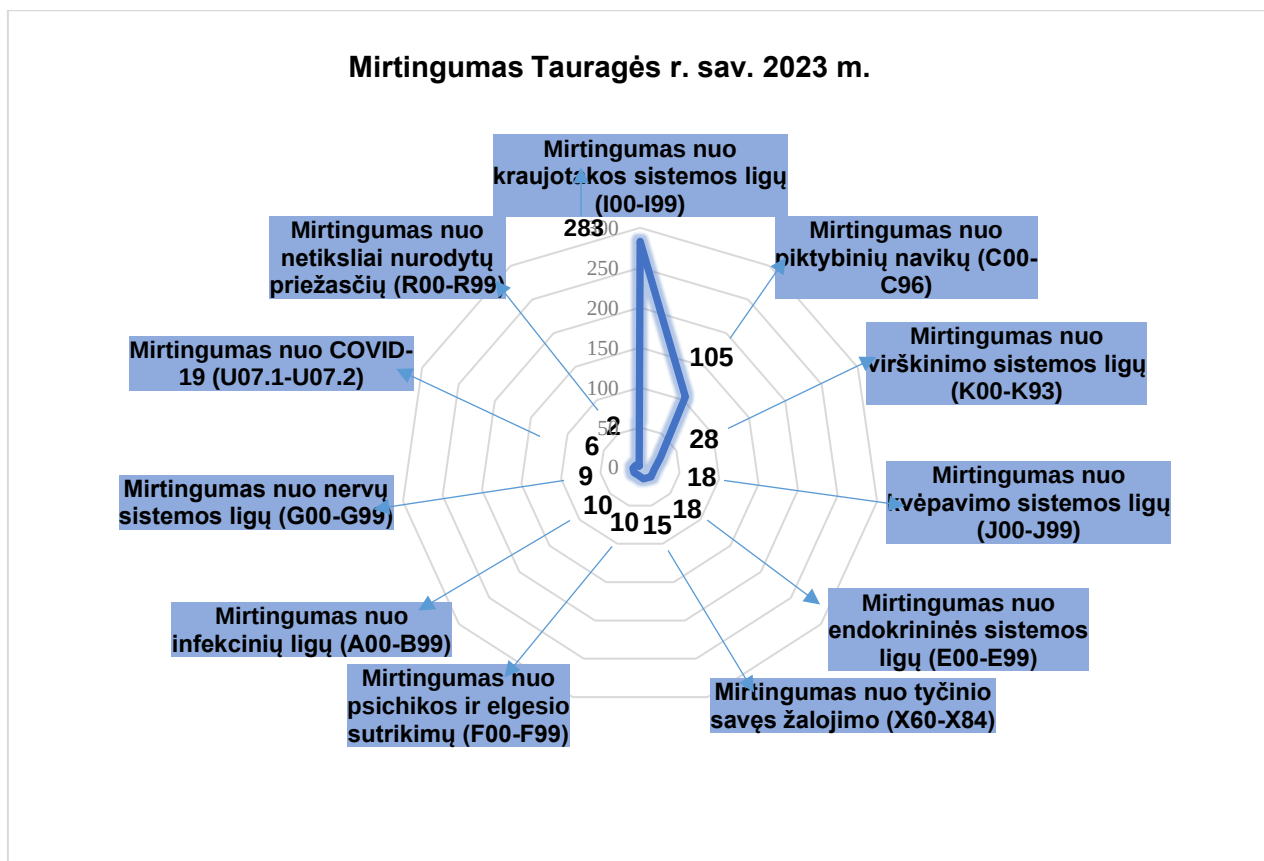

5 pav. Ligotumo rodikliai (absoliutūs skaičiai) Tauragės rajono savivaldybėje 2023 m.

Šaltinis: Higienos instituto visuomenės sveikatos stebėsenos informacinės sistemos duomenys

Mirtingumas – per metus dėl tam tikros priežasties mirusių asmenų ir vidutinio metinio gyventojų skaičiaus santykis.

Didžiausia Tauragės rajono savivaldybės gyventojų dalis 2023 m. mirė nuo kraujotakos sistemos ligų – 283 asmenys, nuo piktybinių navikų ligų – 105 asmenys (6 pav.).

6 pav. Mirusiųjų skaičius pagal mirties priežastis Tauragės rajono savivaldybėje 2023 m.

Šaltinis: Higienos instituto visuomenės sveikatos stebėsenos informacinės sistemos duomenys

Lyginant 2022 m. ir 2023 m. mirtingumo rodiklius Tauragės rajono savivaldybėje, 2023 m. mirtingumas **padidėjo** nuo endokrininės sistemos ligų 15 atvejų, nuo psichikos ir elgesio sutrikimų – 6 atvejais, nuo tyčinio savęs žalojimo – 5 atvejais, nuo kvėpavimo sistemos ligų – 4 atvejais.

Sumažėjo mirtingumas nuo kraujotakos sistemos ligų 64 atvejais, nuo COVID-19 – 29 atvejais, piktybinių navikų ligų – 11 atvejų, virškinimo sistemos ligų – 7 atvejais, infekcinių ligų – 3 atvejais, nervų sistemos ligų – 1 atveju.

5. 2024 M. MOKYKLINIO AMŽIAUS VAIKŲ GYVENSENOS TYRIMAS

2024 m. Tauragės r. savivaldybėje buvo atliktas reprezentatyvios imties atrankinis mokyklinio amžiaus vaikų (5, 7 ir 9 klasių) gyvensenos tyrimas, vadovaujantis 2003 m. rugpjūčio 11 d. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro įsakymu Nr. V-488 „Dėl Bendrųjų savivaldybių visuomenės sveikatos stebėsenos nuostatų patvirtinimo“ ir Higienos instituto (HI) parengta gyvensenos tyrimų organizavimo ir vykdymo metodika.

Anketinei apklausai naudotas su Sveikatos apsaugos ministerija suderintas standartizuotas klausimynas. Iš viso tyrime dalyvavo 623 Tauragės rajono savivaldybės

mokiniai, iš jų: 211 penktokų, 212 septintokų ir 200 devintokų. Klausimyno rodikliai suskirstyti į 4 grupes (1 priedas).

- sveikatos vertinimas, laimingumas (ir patyčios);
- sveikatos elgsena (fizinis aktyvumas ir mitybos įpročiai, bandymas pakeisti gyvenseną);
- rizikingas elgesys (tabako, elektroninių cigarečių rūkymas, alkoholio vartojimas, narkotinių medžiagų vartojimas);
- saugumas (atšvaitų nešiojimas ir saugos diržų segėjimas).

1. Laimingumas, sveikatos ir išvaizdos vertinimas. Laimingiausi (75,8 proc.) ir savo sveikatą vertinantys kaip gerą arba labai gerą (79,1 proc.) bei patenkinti savo išvaizda (43,6 proc.) Tauragės r. savivaldybėje buvo penktokai.

2. Sveikatos elgsena (fizinis aktyvumas, pasyvus laisvalaikis ir mitybos įpročiai, burnos higiena):

2.1. fizinis aktyvumas ir pasyvus laisvalaikis. Vaikų, kurie 5 ir daugiau dienų mankštinasi ar sportuoja bent 60 minučių, įskaitant fizinio ugdymo pamokose, didžiausią dalį sudarė septintokai (36,8 proc.), ne pamokų metu – didžiausią dalį sudarė penktokai (12,3 proc.), vaikų, kurie vidutiniškai 4 ir daugiau valandų per dieną praleidžia prie ekranų (televizoriaus, kompiuterio, planšetės, išmaniojo telefono), didžiausią dalį sudarė devintokai (40,5 proc.).

2.2. mitybos įpročiai bei burnos higiena. Penktokai sudarė didžiausią dalį vaikų, kurie kasdien valgo pusryčius (52,1 proc.), bent kartą per dieną valgo vaisius (neskaitant sulčių) (33,2 proc.), papildomai nededa druskos į paruoštą maistą (35,1 proc.), bent kartą per dieną geria gazuotus saldžiuosius gėrimus (8,1 proc.).

Devintokai sudarė didžiausią dalį vaikų, kurie valosi dantis šepetėliu ir pasta dažniau nei kartą per dieną (64,5 proc.), kurie bent kartą per dieną valgo daržoves (neskaitant bulvių) (33,0 proc.), kurie bent kartą per dieną valgo saldumynus (19,5 proc.), kurie bent kartą per savaitę geria energinius gėrimus (22,5 proc.).

3. Rizikingas elgesys (tabako, elektroninių cigarečių rūkymas, alkoholio, narkotinių medžiagų vartojimas, patyčios ir saugumas kelyje, namuose bei mokykloje):

3.1. tabako gaminių bei elektroninių cigarečių vartojimas. Vaikų, kurie per paskutines 30 dienų (13,0 proc.), kurie per paskutinius 12 mėnesių (26,5 proc.) bent kartą rūkė tabako gaminius, kurie per paskutines 30 dienų (17,0 proc.), kurie per paskutinius 12 mėnesių (32,5 proc.) bent kartą rūkė elektronines cigaretes ar naudojo panašius elektroninius įtaisus rūkymui didžiausią dalį sudarė devintokai.

Rodiklio pavadinimas	Savivaldybės reikšmės		Lietuvos reikšmės			Santykis Savivaldybė/Lietuva
	2023/2022 m. rodikliai, jų pokytis	2023 m. rodiklis (kiekis)	2023 m. rodiklis	Blogiausia rodiklio reikšmė tarp 60 sav. 2023 m.	Geriausia rodiklio reikšmė tarp 60 sav. 2023 m.	
1	2	3	4	5	6	7
2 stulpelyje rodyklės atspindi 2023 m. pokytį neigiamą ↓, teigiamą ↑, ar nepakitęs ➡, lyginant su 2022 m. rodikliu						
Strateginis tikslas – pasiekti, kad 2025 m. šalies gyventojai būtų sveikesni ir gyventų ilgiau, pagerėtų gyventojų sveikata ir sumažėtų sveikatos netolygumai						

Vidutinė tikėtina gyvenimo trukmė	↑ 76,7 (74,7)	77	77,5	71,1	80,5	0,99
Išvengiamas mirtingumas, proc.	↑ 79,7 (73,3)	177	76,7	86,9	69,4	1,04
1 tikslas. Sukurti saugesnę socialinę aplinką, mažinti sveikatos netolygumus ir socialinę atskirtį						
1.1. Sumažinti skurdo lygį ir nedarbą						
Savižudybių sk. (X60-X84) 100 000 gyv.	↑ 40,2 (26,7)	15	19,6	74,0	0,0	2,05
Standartizuotas mirtingumas nuo tyčinio savęs žalojimo (X60-X84) 100 000 gyv.	↑ 40,4 (24,5)	15	18,8	71,2	0,0	2,15
Bandymų žudytis skaičius (X60-X64, X66-X84) 100 000 gyventojų	↑ 42,9 (34,8)	16	44,6	89,8	9,9	0,96
Mokyklinio amžiaus vaikų, nesimokančių mokyklose, skaičius 1 000 moksł. (2022-2023)	↓ 83,8 (101,6)	282	55,2	192,6	30,1	1,52
Ilg. nedarbo lygis, darbo jėgos, proc.	↓ 1,8 (2,7)	412	1,7	4,1	0,3	1,06
Gyv. skaičiaus pokytis 1000 gyv.	↓ -5,5 (1,6)	67	10,0	-25,4	55,5	-0,55
1.2. Sumažinti socialinę ekonominę gyventojų diferenciaciją šalies ir bendruomenių lygmeniu						
Mirtingumas nuo išorinių priežasčių (V00-Y98) 100 000 gyv.	↑ 107,2 (93,6)	40	78,7	200,3	50,1	1,36
Standartizuotas mirtingumas nuo išorinių priežasčių (V00-Y98) 100 000 gyv.	↑ 101,7 (87,3)	40	75,8	172,2	47,9	1,34
Mokinių, gaunančių nemokamą maitinimą, sk. 1000 moksleivių	↑ 397,7 (393,7)	1 762	352,1	630,3	199,7	1,13
Soc. pašalpos gavėjų sk. 1000 gyv.	↑ 32,8 (30,6)	1 223	23,9	79,7	4,2	1,37
Sergamumas tuberkulioze (A15-A19) 100 000 gyv. (TB registro duomenys)	↓ 26,8 (29,4)	10	21,6	84,4	0,0	1,24
Sergamumas tuberkulioze (+recidyvai) (A15-A19) 100 000 gyv. (TB registro duomenys)	↑ 34,9 (32,1)	13	24,6	98,5	0,0	1,42
2 tikslas. Sukurti sveikatai palankią fizinę darbo ir gyvenamąją aplinką						
2.1. Kurti saugias darbo ir sveikas buitines sąlygas, didinti prekių ir paslaugų vartotojų saugumą						
Asmenų, žuvusių ar sunkiai sužalotų darbe, sk. 10 000 gyv.	→ 1,3 (1,3)	3	0,9	2,9	0,0	1,44
Traumų dėl nukritimų (W00-W19) 65+ m. amžiaus grupėje sk. 10 000 gyv.	↓ 117,4 (120,8)	94	134,5	200,6	77,8	0,87
Asmenų, pirmą kartą pripažintų neįgaliais, sk. 10 000 gyv.	↑ 67,7 (60,4)	155	65,7	116,7	46,6	1,03
Naujai susirgusių žarnyno infekc. ligomis (A00-A08) asmenų skaičius 10 000 gyv. (ULAC duom.)	↓ 17,7 (21,7)	66	35,7	92,1	0,0	0,50
2.2. Kurti palankias sąlygas saugiai leisti laisvalaikį						
Mirtingumas nuo paskendimo (W65-W74) 100 000 gyv.	↓ 5,4 (10,7)	2	2,8	28,7	0,0	1,93

Standartizuotas mirtingumas nuo paskendimo (W65-W74) 100 000 gyv.	↓ 5,3 (9,89)	2	2,7	31,4	0,0	1,96
Mirtingumas nuo nukritimo (W00-W19) 100 000 gyv.	↓ 24,1 (26,7)	9	14,6	46,0	0,0	1,65
Standartizuotas mirtingumas nuo nukritimo (W00-W19) 100 000 gyv.	↓ 21,0 (24,8)	9	14,2	35,2	0,0	1,48
2.3. Mažinti avaringumą ir traumų kelių eismo įvykiuose skaičių						
Mirtingumas transporto įvykiuose (V00-V99) 100 000 gyv.	↑ 8,0 (5,3)	3	6,2	34,6	0,0	1,29
Standartizuotas mirtingumas transporto įvykiuose (V00-V99) 100 000 gyv.	↑ 8,9 (5,9)	3	6,2	28,5	0,0	1,44
Pėsčiųjų mirtingumas nuo transporto įvykių (V00-V09) 100 000 gyv.	→ 0,0 (0,0)	0	1,1	13,0	0,0	0,00
Pėsčiųjų standartizuotas mirtingumas nuo transporto įvykių (V00-V09) 100 000 gyv.	→ 0,0 (0,0)	0	1,1	10,3	0,0	0,00
Traumų nuo transporto įvykių (V00-V99) skaičius 100 000 gyv.	↑ 56,3 (37,4)	21	53,8	9,9	0,0	1,05
2.4. Mažinti oro, vandens ir dirvožemio užterštumą, triukšmą						
Į atmosferą iš stacionarių taršos šaltinių išmestų teršalų kiekis, tenkantis 1 kv. km	↓ 168,2 (174,9)	168	797,8	32935,2	20,0	0,21
Viešai tiekiamo geriamojo vandens prieinamumas vartotojams, proc.	↑ 75,7 (73)	-	-	-	-	-
Nuotekų tvarkymo paslaugų prieinamumas vartotojams, proc.	↑ 72,2 (69)	-	-	-	-	-
3 tikslas. Formuoti sveiką gyvenseną ir jos kultūrą						
3.1. Sumažinti alk. gėrimų, tabako, neteisėtą narkotinių ir psich. medžiagų vartojimą ir prieinamumą						
Mirtingumas nuo narkotikų sąlygotų priežasčių 100 000 gyv.	↓ 0,0 (2,7)	0	3,5	14,3	0,0	0,00
Standartizuotas mirtingumas nuo narkotikų sąlygotų priežasčių 100 000 gyv.	↓ 0,0 (3,4)	0	3,5	17,2	0,0	0,00
Mirtingumas nuo alkoholio sąlygotų priežasčių 100 000 gyv.	↓ 10,7 (26,7)	4	21,8	78,5	0,0	0,49
Standartizuotas mirtingumas nuo priežasčių, susijusių su alkoholio vartojimu 100 000 gyv.	↓ 9,2 (24,0)	4	20,5	70,3	0,0	0,45
Nusikalstamos veikos, susijusios su narkotikais 100 000 gyv.	↑ 50,9 (34,8)	19	82,5	417,9	0,0	0,62
Gyv. sk., tenkantis 1 tabako licenc.	↓ 178,5 (184,3)	209	199,6	66,3	384,2	0,89
Gyv. sk., tenkantis 1 alkoholio licenc.	↓ 147,4 (159,2)	253	162,8	34,5	325,6	0,91
3.2. Skatinti sveikos mitybos įpročius						
Kūdikų, žindyčių išimtinai krūtimi iki 6 mėn. amžiaus, dalis (proc.)	↑ 36,2 (30,3)	38	36,8	6,6	62,1	0,98

4 tikslas. Užtikrinti kokybišką ir efektyvią sveikatos priežiūrą, orientuotą į gyventojų poreikius						
4.1. Užtikrinti sveikatos sistemos tvarumą ir kokybę, plėtojant sveikatos technologijas, kurių efektyvumas pagrįstas mokslo įrodymais						
Išvengiamų hospitalizacijų (IH) sk. 1 000 gyv.	↑ 26,9 (20,2)	997	20,9	43,8	9,9	1,29
Išvengiamų hospitalizacijų nuo cukrinio diabeto sk. (18+ m.) 1 000 gyv.	↑ 1,2 (1,0)	36	1,9	3,7	0,8	0,63
4.2. Plėtoti sveikatos infrastruktūrą ir gerinti sveikatos priežiūros paslaugų kokybę, saugą, prieinamumą ir į pacientą orientuotą sveikatos priežiūrą						
Slaugytojų, tenkančių 1 gydytojui, sk.	→ 3,2 (3,2)	255	1,7	1,1	6,0	1,88
Šeimos gydytojų sk. 10 000 gyv.	↑ 3,8 (3,7)	14	7,5	2,5	13,8	0,51
Apsilankymų pas gydytojus sk. 1 gyv.	→ 9,3 (9,3)	345 752	9,1	5,5	11,0	1,02
Sergamumas vaistams atsparia tuberkulioze (A15-A19) (visi) 100 000 gyv. (TB registro duomenys)	→ 2,7 (2,7)	1	4,0	28,7	0,0	0,68
Sergamumas vaistams atsparia tuberkulioze (A15-A19) 100 000 gyv. (nauji atvejai) (TB registro duomenys)	↑ 2,7 (0,0)	1	2,6	24,4	0,0	1,04
Sergamumas ŽIV ir lytiškai plintančiomis ligomis (B20-B24, Z21, A50.0-A54, A56) 10 000 gyventojų (ULAC duomenys)	↑ 1,3 (0,8)	5	2,2	4,2	0,0	0,59
4.3. Pagerinti motinos ir vaiko sveikatą						
Kūdikių mirt. 1000 gyvų gimusių	→ 0,0 (0,0)	0	2,8	40,0	0,0	0,00
2 m. vaikų tymų, epideminio parotito, raudonukės (1 dozė) skiepavimo apimtys, proc.	↑ 97,8 (95,2)	312	86,7	50,0	100,0	1,13
1 m. vaikų difterijos, stabligės, kokliušo, poliomieliito, Haemophilus influenzae B skiepavimo apimtys (3 dozės), proc.	↓ 91,5 (92,1)	259	89,9	72,0	100,0	1,02
Vaikų dalis, dalyvavusi krūminių dantų dengimo silantinėmis medžiagomis programoje, proc.	↓ 3,7 (4,5)	111	11,6	2,5	77,8	0,32
Vaikų, neturinčių ėduonies pažeistų, plombuotų ir išrautų dantų, dalis, proc.	↑ 30,2 (30,0)	905	23,8	4,8	46,6	1,27
Paauglių (15–17 m.) gimdymų sk. 1000 15-17 m. moterų	↓ 1,9 (2,0)	1	1,4	14,6	0,0	1,36
4.4. Stiprinti lėtinių neinfekcinių ligų prevenciją ir kontrolę						
Mirtingumas nuo kraujotakos sist. ligų (I00-I99) 100 000 gyv.	↓ 758,7 (927,7)	283	670,8	1235,6	383,1	1,13
Standartizuotas mirtingumas nuo kraujotakos sist. ligų (I00-I99) 100 000 gyv.	↓ 706,6 (885,5)	283	659,1	953,5	453,1	1,07
Mirtingumas nuo piktybinių navikų (C00-C96) 100 000 gyv.	↓ 281,5 (310,1)	105	271,1	450,4	195,0	1,04

Standartizuotas mirtingumas nuo piktybinių navikų (C00-C96) 100 000 gyv.	↓ 254,2 (273,4)	105	256,0	394,1	210,6	0,99
Mirtingumas nuo cerebrovaskulinių ligų (I60-I69) 100 000 gyv.	↑ 107,2 (104,3)	40	154,0	497,3	24,4	0,70
Standartizuotas mirtingumas nuo cerebrovaskulinių ligų (I60-I69) 100 000 gyv.	↑ 99,1 (93,1)	40	150,5	432,0	15,8	0,66
Sergamumas II tipo cukriniu diabetu (E11) 10 000 gyv.	↓ 48,5 (72,5)	181	70,0	112,1	31,1	0,69
Tikslinės populiacijos dalis, 2 metų bėgyje dalyvavusi krūties vėžio programoje, proc.	↓ 71,0 (72,9)	4 348	59,7	27,0	76,5	1,19
Tikslinės populiacijos dalis, 3 metų bėgyje dalyvavusi gimdos kaklelio programoje, proc.	↑ 65,1 (61,0)	5 817	60,3	32,7	73,7	1,08
Tikslinės populiacijos dalis, 2 metų bėgyje dalyvavusi storosios žarnos vėžio programoje, proc.	→ 63,5 (63,5)	8 451	56,5	33,8	67,7	1,12
Tikslinės populiacijos dalis, dalyvavusi ŠKL programoje, proc.	↓ 54,7 (56,2)	6016	45,6	19,5	58,8	1,20

Šaltinis: Higienos instituto visuomenės sveikatos stebėsenos informacinės sistemos duomenys

2023 m. geriausią (žalia spalva) Tauragės rajono savivaldybės situaciją Lietuvos savivaldybių kontekste atspindi 17 rodiklių:

pėsčiųjų mirtingumas / standartizuotas pėsčiųjų mirtingumas nuo transporto įvykių (V00-V09) 100 000 gyv.;

mirtingumas / standartizuotas mirtingumas nuo narkotikų sąlygotų priežasčių 100 000 gyv.;

mirtingumas / standartizuotas mirtingumas nuo alkoholio sąlygotų priežasčių 100 000 gyv.;

išvengiamų hospitalizacijų (IH) dėl cukrinio diabeto sk. 18+ m. 1 000 gyv.;

slaugytojų, tenkančių vienam gydytojui, sk.;

kūdikių mirtingumas 1000 gyvų gimusių;

2 m. vaikų tymų, epideminio parotito, raudonukės (1 dozė) skiepavimo apimtys %;

vaikų, neturinčių edukacijos pažaisčių, plombuotų ir išrautų dantų, dalis, proc.;

mirtingumas / standartizuotas mirtingumas nuo cerebrovaskulinių ligų (I60-I69) 100 000 gyv.;

sergamumas II tipo cukriniu diabetu (E11) 10 000 gyv.;

tikslinės populiacijos dalis, 2 metų bėgyje dalyvavusi krūties vėžio prevencijos prog., proc.;

tikslinės populiacijos dalis, 3 metų bėgyje dalyvavusi gimdos kaklelio vėžio prevencijos programoje, proc.;

tikslinės populiacijos dalis, 2 metų bėgyje dalyvavusi storosios žarnos vėžio prevencijos programoje, proc.;

tikslinės populiacijos dalis, dalyvavusi ŠKL programoje, proc.

Prasčiausią Tauragės rajono savivaldybės situaciją Lietuvos savivaldybių kontekste atspindi 7 rodikliai (raudona spalva):

savižudybių sk. (X60-X84) 100 000 gyv.;

standartizuotas mirtingumas nuo tyčinio savęs žalojimo (X60-X84) 100 000 gyv.;

mokyklinio amžiaus vaikų, nesimokančių mokyklose, skaičius 1 000 gyv. (2022 – 2023 m.);

asmenų, žuvusių ar sunkiai sužalotų darbe, sk. 10 000 gyv.;

mirtingumas nuo nukritimo (W00-W19) 100 000 gyv.;

šeimos gydytojų sk. 10 000 gyv..

vaikų dalis, dalyvavusi dantų dengimo silantinėmis medžiagomis programoje, proc.

Likusieji savivaldybės rodikliai patenka į Lietuvos vidurkį atitinkančią kvintilių grupę (geltona spalva).

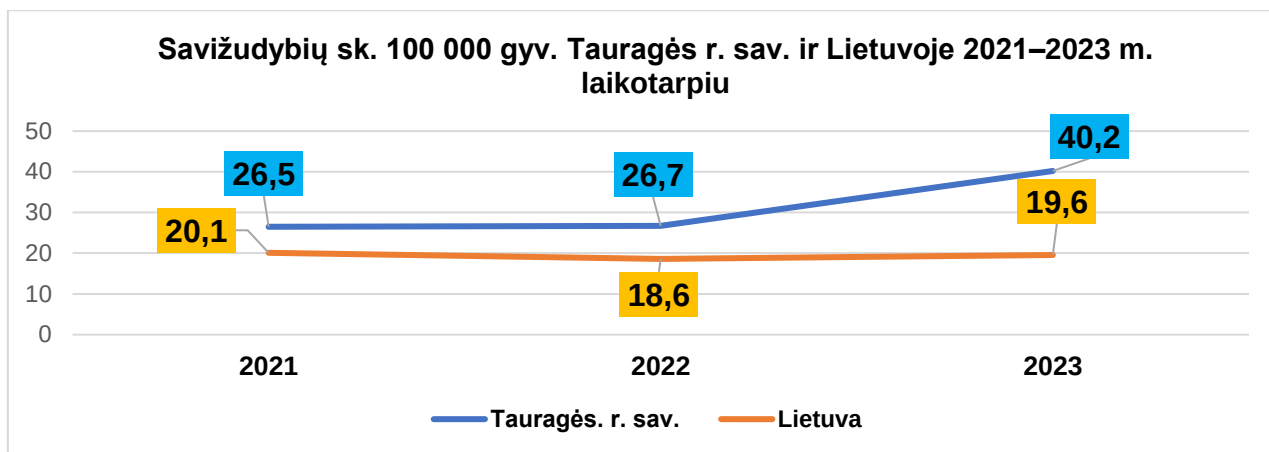
7. SAVIVALDYBĖS PRIORITETINIŲ PROBLEMŲ ANALIZĖ

Išsamiai analizei, kaip prioritetinės sveikatos problemos, pasirinkti šie rodikliai:

1. Savižudybių skaičius (X60-X84) 100 000 gyventojų.
2. Mirtingumas nuo nukritimo (W00-W19) 100 000 gyventojų.
3. Asmenų, žuvusių ar sunkiai sužalotų darbe, skaičius 10 000 gyventojų.

7.1. SAVIŽUDYBIŲ SKAIČIUS (X60-X84) 100 000 GYV.

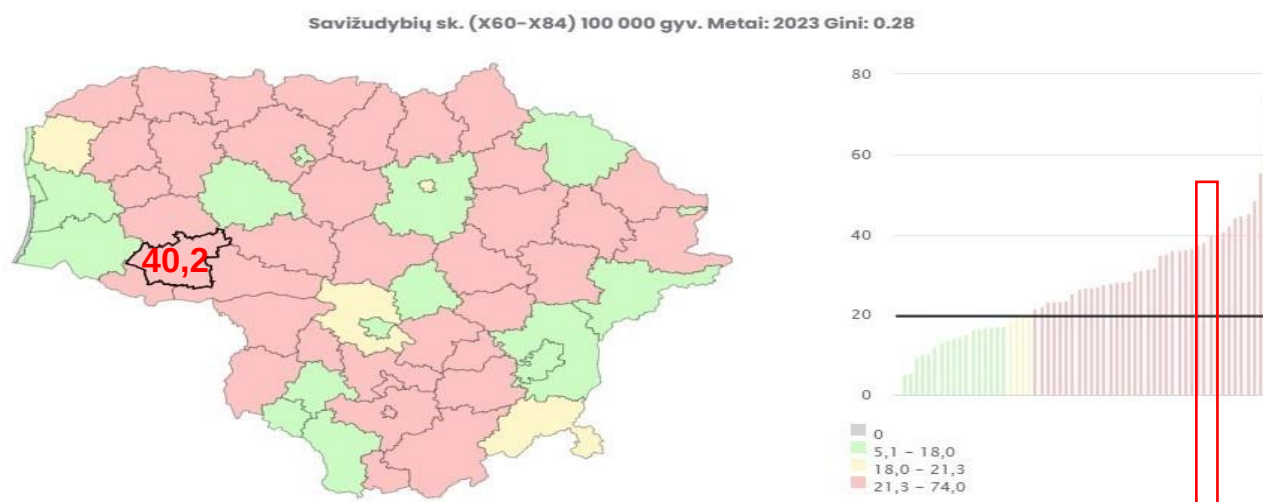
Savižudybių skaičius – vienas iš svarbiausių rodiklių, rodančių visuomenės psichikos sveikatos būklę. 2023 m. Tauragės r. savivaldybėje savižudybių skaičiaus rodiklis 100 000 gyv. siekė 40,2 atvejus (7 pav.) ir buvo 1,5 karto didesnis nei 2022 m. (26,7 atvejai) ir 2021 m. (26,5 atvejai).

7 pav. Savižudybių skaičiaus 100 000 gyventojų rodiklis Tauragės rajono savivaldybėje ir Lietuvoje 2021–2023 m. laikotarpiu.

Šaltinis: Higienos instituto visuomenės sveikatos stebėsenos informacinės sistemos duomenys

2023 m. šis savivaldybės rodiklis (40,2 atvejų) viršijo 2,05 karto Lietuvos vidurkį (19,6 atvejų), todėl pateko į blogą raudoną zoną tarp Lietuvos savivaldybių (8 pav.).

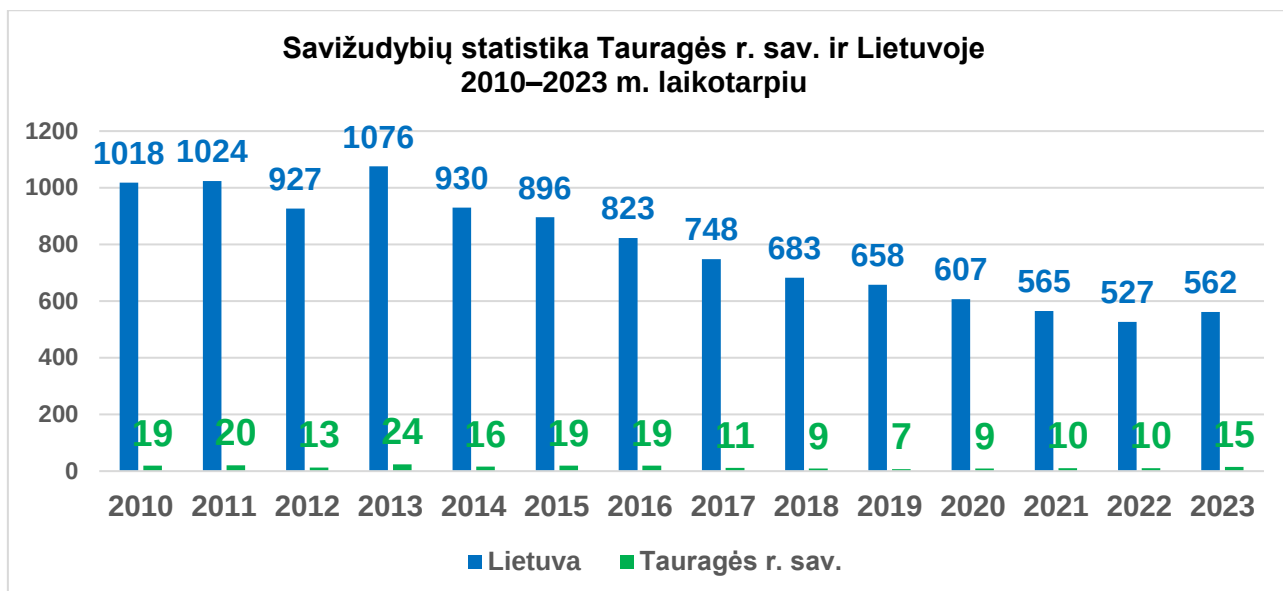

8 pav. Savižudybių skaičius 100 000 gyv. Tauragės rajono savivaldybėje Lietuvos savivaldybių kontekste, 2023 m.

Šaltinis: Higienos instituto visuomenės sveikatos stebėsenos informacinės sistemos duomenys

Analizuojant absoliučius savižudybių atvejų skaičius Tauragės r. savivaldybėje 2010–2023 m. laikotarpiu (9 pav.) išryškėjo, kad didžiausias savižudybių skaičius buvo 2013 m. (24 atvejai), o mažiausias – 2019 m. (7 atvejai). 2021 m. ir 2022 m. savižudybių skaičius siekė 10 atvejų, tačiau 2023 m. padidėjo iki 15 atvejų.

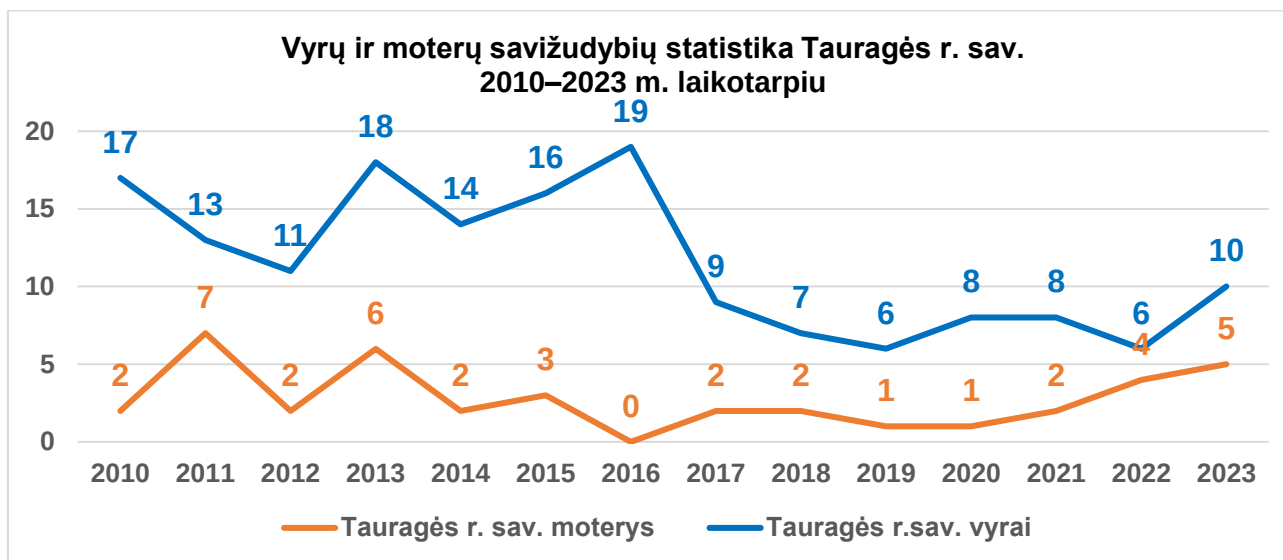
Lietuvoje 2010–2023 m. laikotarpiu didžiausias savižudybių skaičius (9 pav.) buvo taip pat 2013 m. (1 076 atvejai), o mažiausias – 2022 m. (527 atvejai). Apžvelgiant paskutinių 3 metų laikotarpį, 2021 m. Lietuvoje užregistruoti 565 savižudybių atvejai, 2022 m. savižudybių sumažėjo iki 527 atvejų (38 atvejais), o 2023 m. vėl padidėjo iki 562 atvejų (35 atvejais).

9 pav. Savižudybių statistika (absoliutūs skaičiai) Tauragės rajono savivaldybėje ir Lietuvoje 2010–2023 m. laikotarpiu.

Šaltinis: Higienos instituto visuomenės sveikatos stebėsenos informacinės sistemos duomenys

Lyginant savižudybių statistiką tarp vyrų ir moterų Tauragės r. savivaldybėje 2010–2023 m. laikotarpiu didesnis savižudybių skaičius buvo vyrų nei moterų (10 pav.). Daugiausiai vyrų savižudybių užregistruota 2016 m. – 19 atvejų, o mažiausiai – po 6 atvejus – 2019 m. ir 2022 m. Moterų tarpe didžiausias savižudybių skaičius buvo 2011 m. – 7 atvejai, o mažiausias – 2016 m. – 0 atvejų.

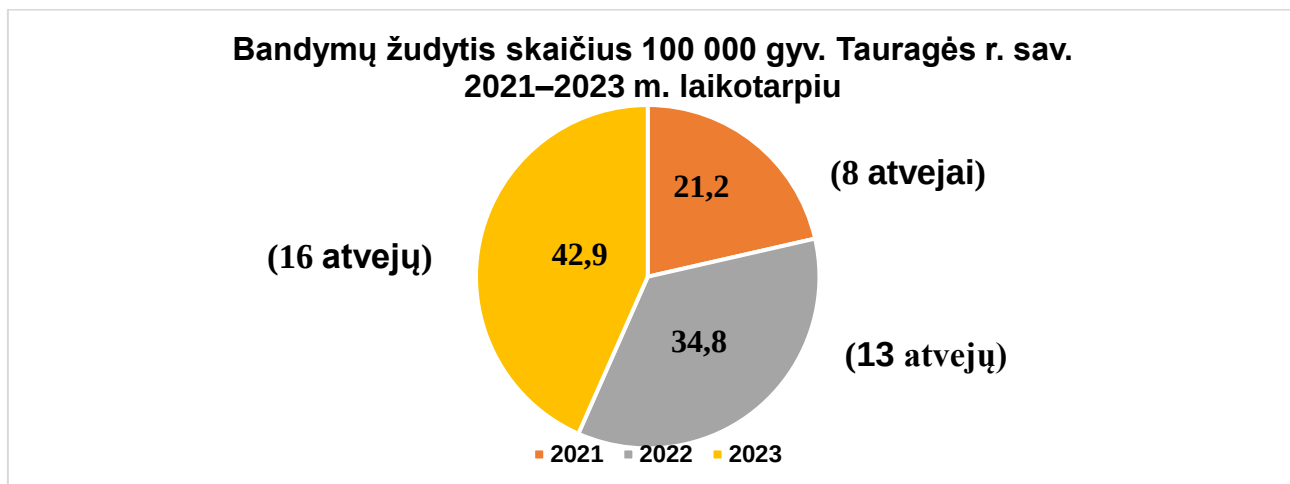

10 pav. Vyrų ir moterų savižudybių statistika Tauragės rajono savivaldybėje 2010–2023 m. laikotarpiu.

Šaltinis: Higienos instituto visuomenės sveikatos stebėsenos informacinės sistemos duomenys

2010–2023 m. laikotarpiu iš viso Tauragės r. savivaldybėje nusižudė 201 gyventojas, iš kurių 162 vyrai (76 iš miesto, 86 iš kaimo) bei 39 moterys (23 iš miesto, 16 iš kaimo).

Užregistruotų bandymų žudyti atvejų 100 000 gyv. Tauragės r. savivaldybėje nuo 2021 m. iki 2023 m. skaičius didėjo (2021 m. – 21,2 atvejai, 2022 m. – 34,8 atvejai ir 2023 m. – 42,9 atvejai) (11 pav.).

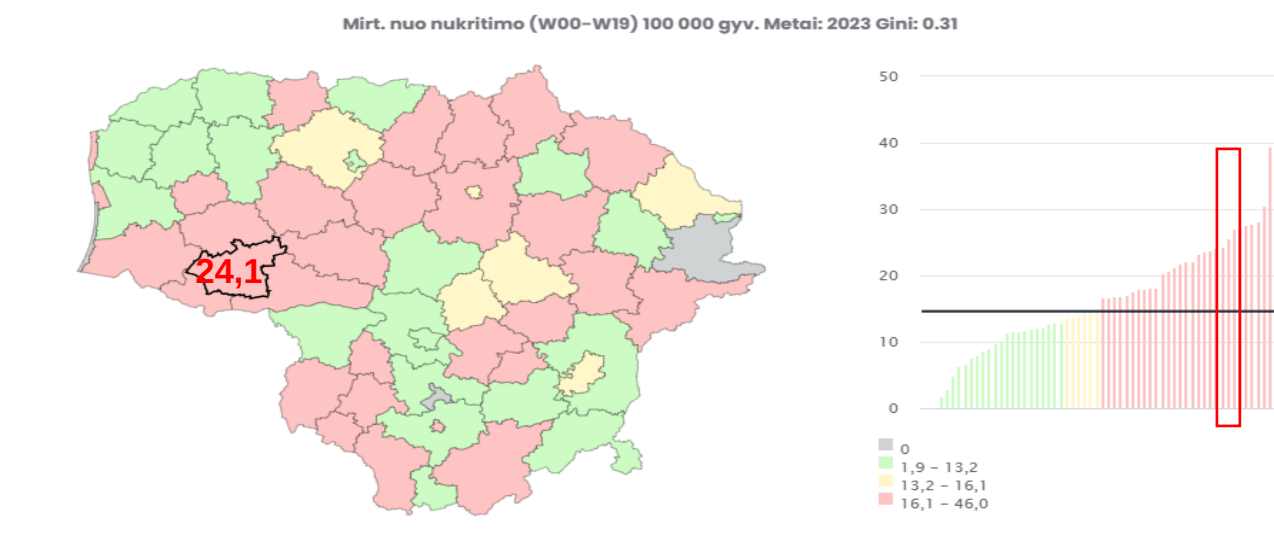

11 pav. Bandymų žudyti atvejų skaičius 100 000 gyventojų Tauragės r. savivaldybėje 2021–2023 m. laikotarpiu.

Šaltinis: Higienos instituto visuomenės sveikatos stebėsenos informacinės sistemos duomenys

7.2. MIRTINGUMAS NUO NUKRITIMO (W00–W19) 100 000 GYV.

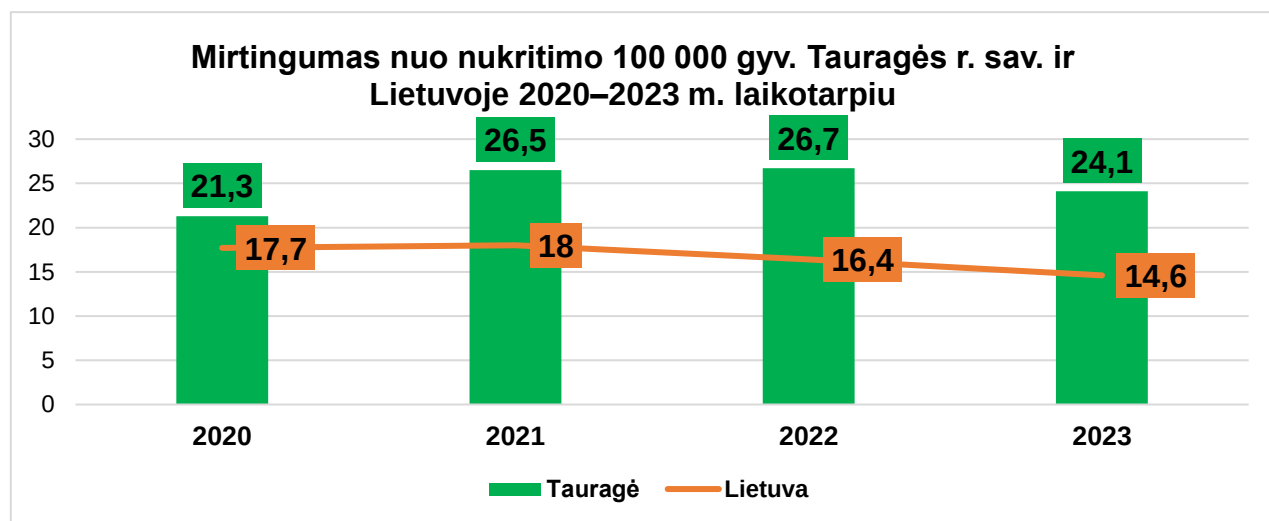
2023 m. Tauragės rajono savivaldybėje mirtingumo nuo nukritimo 100 000 gyv. rodiklis (24,1 atvejų) 1,7 karto viršijo Lietuvos rodiklį (14,6 atvejų) ir pateko į raudonąją zoną tarp 60 Lietuvos savivaldybių (12 pav.).

12 pav. Mirtingumas nuo nukritimo (W00–W19) 100 000 gyv. Tauragės rajono savivaldybėje Lietuvos savivaldybių kontekste, 2023 m.

Šaltinis: Higienos instituto visuomenės sveikatos stebėsenos informacinės sistemos duomenys

Lyginant šį rodiklį 2020–2023 m. laikotarpiu Tauragės rajono savivaldybėje su Lietuvos vidurkiu išryškėjo, kad savivaldybės rodiklis išliko didesnis ir kasmet didėjo (2020 m. – 1,2 karto, 2021 m. – 1,5 karto, 2022 m. – 1,6 karto, 2023 m. – 1,7 karto) nei Lietuvos (13 pav.).

13 pav. Mirtingumas nuo nukritimo (W00–W19) 100 000 gyv. Tauragės rajono savivaldybėje ir Lietuvoje 2020–2023 m. laikotarpiu.

Šaltinis: Higienos instituto visuomenės sveikatos stebėsenos informacinės sistemos duomenys

2020 m. Tauragės rajono savivaldybėje užregistruotos 8 mirtys nuo nukritimo (2 lentelė). Analizuojant pagal lytį, iš jų 2 – vyresnio amžiaus moterys (nuo 75 iki 85+ m.) ir 6 vyrai: 4 vyresnio amžiaus (nuo 60 iki 84 m.) bei 2 jaunesnio (nuo 30 iki 49 m.) amžiaus.

2021 m., lyginant su 2020 m., mirties atvejų padidėjo 2 atvejais: 5 moterys 85+ m. amžiaus ir 5 vyrai nuo 60 iki 85+ m. amžiaus.

2022 m. mirties atvejų nuo nukritimo skaičius išliko toks pat – 10 atvejų (lyginant su 2021 m.), iš kurių 6 vyresnio amžiaus moterys (nuo 80 iki 85+ m.) ir 4 vyrai – 3 vyresnio amžiaus (nuo 65 iki 79 m.) bei 1 jaunesnio amžiaus (30–34 m.).

2023 m. mirčių atvejų nuo nukritimo skaičius sumažėjo 1 atveju iki 9 (lyginant su 2022 m.), iš kurių 5 moterys: 1 jaunesnio amžiaus (45–49 m.) ir 4 moterys nuo 75 iki 85+ m. amžiaus bei 4 vyrai: 3 – nuo 50 iki 64 m. amžiaus ir 1 vyresnio (75–79 m.) amžiaus.

2 lentelė. Mirčių skaičius nuo nukritimo Tauragės rajono savivaldybėje 2020–2023 m. laikotarpiu

Amžiaus grupės	2020 m.	2021 m.	2022 m.	2023 m.
Moterys				
45–49	–	–	–	1 iš miesto
75–79	1 iš miesto	–	–	1 iš miesto
80–84	–	–	1 iš kaimo, 1 iš miesto	1 iš kaimo, 1 iš miesto

85+	1 iš kaimo	1 iš kaimo, 4 iš miesto	1 iš kaimo, 3 iš miesto	1 iš miesto
Iš viso moterų:	2	5	6	5
Vyrai				
30–34	1 iš kaimo	–	1 iš kaimo	–
45–49	1 iš kaimo	–	–	–
50–54	–	–	–	1 iš kaimo
60–64	2 iš miesto	1 iš kaimo	–	1 iš kaimo, 1 iš miesto
65–69	–	–	1 iš miesto	–
70–74	–	2 iš kaimo	1 iš kaimo	–
75–79	1 iš kaimo	1 iš kaimo	1 iš miesto	1 iš miesto
80–84	1 iš miesto	–	–	–
85+	–	1 iš kaimo	–	–
Iš viso vyrų:	6	5	4	4
Iš viso:	8	10	10	9

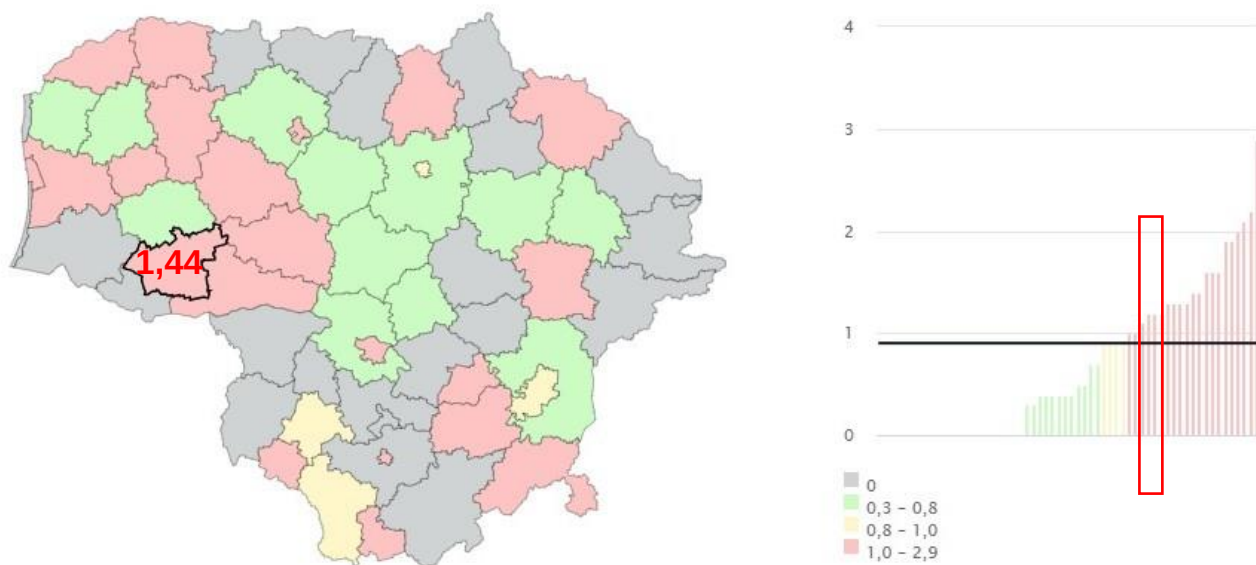
Šaltinis: Higienos instituto visuomenės sveikatos stebėsenos informacinės sistemos duomenys

Išanalizavus mirčių nuo nukritimo priežastis (nukritimas nuo laiptų, nuo lovos, nuo įvairių įrenginių, nuo vieno lygio ant kito, kritimas lygioje vietoje, griuvimas paslydus, einat ar užkliuvus) išryškėjo, kad daugiausiai nukritimų ar griuvimų nutinka vyresnio amžiaus žmonėms virš 60 metų.

7.3. ASMENŲ, ŽUVUSIŲ AR SUNKIAI SUŽALOTŲ DARBE, SKAIČIUS 10 000 GYVENTOJŲ

2023 m. šis savivaldybės rodiklis (1,3 atvejo) buvo 1,44 karto didesnis nei Lietuvos vidurkis (0,9 atvejo) ir pateko į raudoną zoną tarp visų Lietuvos savivaldybių (14 pav.).

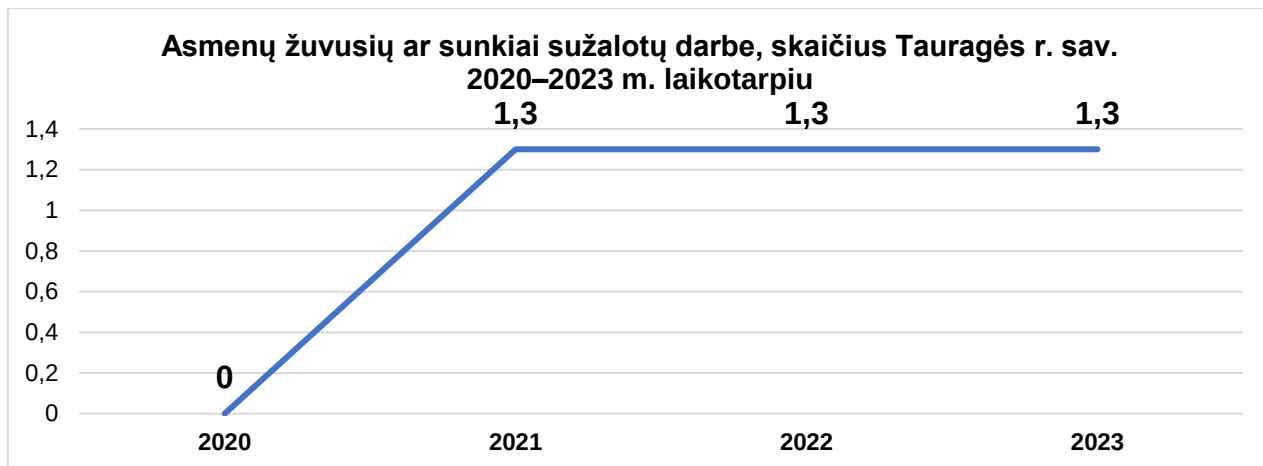
Asmenų, žuvusių ar sunkiai sužalotų darbe, sk. 10 000 gyv. Metai: 2023 Gini: 0.58

14 pav. Asmenų, žuvusių ar sunkiai sužalotų darbe, skaičius 10 000 gyv. Tauragės rajono savivaldybėje Lietuvos savivaldybių kontekste, 2023 m.

Šaltinis: Higienos instituto visuomenės sveikatos stebėsenos informacinės sistemos duomenys

Išanalizavus šio rodiklio skaičius 2020–2023 m. laikotarpiu, išryškėjo, kad 2020 m. nebuvo užregistruota asmenų, žuvusių ar sunkiai sužalotų darbe, todėl savivaldybės rodiklis pateko į žalią zoną. Nuo 2021 m. rodiklis padidėjo iki 1,3 atvejų 10 000 gyv. ir išliko toks pat 2022 m. ir 2023 m. (15 pav.).

15 pav. Asmenų, žuvusių ar sunkiai sužalotų darbe, skaičius Tauragės r. savivaldybėje 2020–2023 m. laikotarpiu.

Šaltinis: Higienos instituto visuomenės sveikatos stebėsenos informacinės sistemos duomenys

Lietuvos Respublikos valstybinės darbo inspekcijos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos darbuotojų saugos ir sveikatos skyriaus duomenimis Tauragės rajono savivaldybėje sunkių nelaimingų atsitikimų darbe 2021–2023 m. laikotarpiu buvo užregistruoti 3 atvejai, o mirtinų – 6 atvejai, iš jų daugiausiai pagal lytį – vyrai (5 asmenys) (3 lentelė).

3 lentelė. Sunkių ir mirtinų nelaimingų atsitikimų darbe skaičius Tauragės rajono savivaldybėje 2021–2023 m. laikotarpiu

Metai	Sunkūs nelaimingi atsitikimai	Mirtini nelaimingi atsitikimai	Viso
2021	2 (V)	1 (V)	3
2022	0	3 (V)	3
2023	1 (V)	1 (V), 1 (M)	3
Iš viso	3	6	9

Šaltinis: Lietuvos Respublikos valstybinės darbo inspekcijos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos darbuotojų saugos ir sveikatos skyriaus duomenys

Pagal ekonominės įmonių / įstaigų veiklos rūšis sunkių ir mirtinų nelaimingų atsitikimų darbe atvejai Tauragės rajono savivaldybėje 2021–2023 m. laikotarpiu nustatyti transporto, apdirbamosios gamybos, didmeninės ir mažmeninės prekybos, žemės ūkio, statybos, viešojo valdymo srityse.

8. IŠVADOS

1. Analizuojant 2023 m. Tauragės rajono savivaldybės visuomenės sveikatos ir su sveikata susijusių rodiklių aspektus, nustatyta, kad savižudybių tema savivaldybėje išlieka aktuali:

1.1. Lyginant su 2022 m. duomenimis, 2023 m. savižudybių skaičius Tauragės rajono savivaldybėje padidėjo 1,5 karto. Savižudybių rodiklis 100 000 gyventojų buvo 2,05 karto didesnis už Lietuvos vidurkį.

1.2. 2023 m. bandymų žudytis atvejų skaičius savivaldybėje padidėjo 1,2 karto lyginant su 2022 m.

1.3. Didžiausią nusižudžiusių asmenų dalį 2023 m. Tauragės rajono savivaldybėje sudarė vyrai (2 k. daugiau nei moterų).

1.4. 2010–2023 m. laikotarpiu savižudybių skaičius kito, tačiau nebuvo nei vieno metų, kad šis rodiklis būtų lygus 0.

2. 2023 m. Tauragės rajono savivaldybėje mirčių atvejų nuo nukritimo skaičius nežymiai sumažėjo, lyginant su 2022 m., tačiau 1,7 karto viršijo Lietuvos rodiklį. Lyginant šį rodiklį Tauragės rajono savivaldybėje su Lietuvos vidurkiu 2020–2023 m. laikotarpiu išryškėjo, kad savivaldybės rodiklis išliko didesnis nei Lietuvos. Išanalizavus mirčių nuo nukritimo priežastis nustatyta, kad daugiausiai nukritimų ar griuvimų nutinka vyresnio amžiaus (virš 60 metų) asmenims.

3. 2023 m. asmenų, žuvusių ar sunkiai sužalotų darbe, rodiklis Tauragės rajono savivaldybėje buvo 1,4 karto didesnis nei Lietuvos vidurkis. 2021–2023 m. laikotarpiu šis savivaldybės rodiklis nekito, tačiau išliko didesnis, nei Lietuvos vidurkis. Per šį laikotarpį savivaldybėje užregistruoti 3 sunkių nelaimingų atsitikimų darbe atvejai, o mirtinų – 6 atvejai. Nelaimingų atsitikimų darbo vietoje įvykiai nustatyti transporto, apdirbamosios gamybos, didmeninės ir mažmeninės prekybos, žemės ūkio, statybos, viešojo valdymo srityse.

9. REKOMENDACIJOS

1. Apibendrinant savižudybių rodiklius, būtina palaikyti ir plėtoti tarpsektorinį bendradarbiavimą psichikos sveikatos stiprinimo srityje, ypač viešinant psichologinės pagalbos galimybes. Taip pat svarbu vykdyti savižudybių intervencijos įgūdžių mokymus, siekiant didinti pagalbos teikimo žinias įvairių sričių specialistams, įmonių / įstaigų darbuotojams.

2. Mirtingumo nuo nukritimo rodikliui mažinti svarbu vykdyti griuvimų prevenciją (mokyti teisingai atlikti pusiausvyros, jėgos, lankstumo, balansavimo pratimus bei informuoti vyresnio amžiaus gyventojus apie fizinio aktyvumo bei griuvimų prevencijos svarbą), atsižvelgiant į biologinius (amžius, lėtinės ligos), elgesio (vaistų vartojimas, nepakankamas fizinis aktyvumas), aplinkos (slidžios grindų dangos, avalynė, laiptai, netinkamas apšvietimas, baldų funkcionalumas ir išdėstymas), socialinius (bendravimo stoka) aspektus. Būtinis tarpsektorinis bendradarbiavimas taikant tinkamas kompleksines prevencijos priemones, taip sumažinant suaugusiųjų bei senjorų susižalojimų tikimybę ir mirtingumą.

3. Siekiant sumažinti nelaimingų atsitikimų darbe skaičių ir pagerinti darbo saugos būklę, būtinas didesnis Tauragės rajono savivaldybės įstaigų / įmonių darbuotojų bei vadovų dėmesys darbo saugai, ypač – didesnės rizikos lygio įstaigose / įmonėse, vykdančiose ekonominę veiklą transporto, apdirbamosios gamybos, didmeninės ir mažmeninės prekybos, žemės ūkio, statybos, viešojo valdymo srityse. Taip pat svarbi darbuotojų saugos ir sveikatos vidinė kontrolė, profesinės rizikos vertinimas, keitimasis gerąja patirtimi su kitomis įstaigomis bei įmonėmis.

2024 M. MOKYKLINIO AMŽIAUS VAIKŲ GYVENSENOS TYRIMAS

3 lentelė. Laimingumas, sveikatos ir išvaizdos vertinimas, sveikatos elgsena (fizinis aktyvumas, pasyvus laisvalaikis ir mitybos įpročiai, burnos higiena), rizikingas elgesys (tabako, elektroninių cigarečių rūkymas, alkoholio, narkotinių medžiagų vartojimas, patyčios ir saugumas kelyje, namuose bei mokykloje) Tauragės r. savivaldybės 5, 7 ir 9 klasių mokinių tarpe 2024 m.

Rodiklis	Iš viso	5 kl.	7 kl.	9 kl.
1. Laimingumas, sveikatos ir išvaizdos vertinimas				
Mokyklinio amžiaus vaikų, kurie jaučiasi pakankamai laimingi ar labai laimingi vertindami savo dabartinį gyvenimą, dalis (proc.)	67,3	75,8	67,9	57,5
Mokyklinio amžiaus vaikų, kurie savo sveikatą vertina kaip gerą ar labai gerą dalis (proc.)	72,7	79,1	73,6	65,0
Mokyklinio amžiaus vaikų, kurie yra patenkinti savo išvaizda, dalis (proc.)	30,8	43,6	29,2	19,0
2. Sveikatos elgsena (fizinis aktyvumas, pasyvus laisvalaikis ir mitybos įpročiai, burnos higiena)				
2.1. Fizinis aktyvumas ir pasyvus laisvalaikis				
Mokyklinio amžiaus vaikų, kurie 5 ir daugiau dienų mankština ar sportuoja bent 60 minučių (skaičiuojant kartu su fizinio ugdymo pamokomis), dalis (proc.)	33,1	31,3	36,8	31,0
Mokyklinio amžiaus vaikų, kurie kasdien, ne pamokų metu, mankština ar sportuoja bent 60 minučių, dalis (proc.)	11,6	12,3	11,3	11,0
Mokyklinio amžiaus vaikų, kurie vidutiniškai 4 ir daugiau valandų per dieną praleidžia prie ekranų (televizoriaus, kompiuterio, planšetės, išmaniojo telefono), dalis (proc.)	27,6	12,8	30,2	40,5
2.2. Mitybos įpročiai bei burnos higiena				
Mokyklinio amžiaus vaikų, kasdien valgančių pusryčius, dalis (proc.)	43,2	52,1	37,7	39,5
Mokyklinio amžiaus vaikų, kurie bent kartą per dieną valgo vaisius (neskaitant sulčių), dalis (proc.)	28,6	33,2	25,0	27,5
Mokyklinio amžiaus vaikų, kurie bent kartą per dieną valgo daržoves (neskaitant bulvių), dalis (proc.)	28,6	24,2	28,8	33,0
Mokyklinio amžiaus vaikų, kurie bent kartą per dieną valgo saldumynus, dalis (proc.)	16,2	12,3	17,0	19,5
Mokyklinio amžiaus vaikų, kurie bent kartą per dieną geria gazuotus saldžiuosius gėrimus, dalis (proc.)	6,4	8,1	6,1	5,0
Mokyklinio amžiaus vaikų, kurie bent kartą per savaitę geria energinius gėrimus, dalis (proc.)	13,8	7,1	12,3	22,5
Mokyklinio amžiaus vaikų, kurie papildomai nededa druskos į paruoštą maistą, dalis (proc.)	28,6	35,1	26,4	24,0
Mokyklinio amžiaus vaikų, kurie valosi dantis šepetėliu ir pasta dažniau nei kartą per dieną, dalis (proc.)	61,3	59,2	60,4	64,5
3. Rizikingas elgesys (tabako, elektroninių cigarečių rūkymas, alkoholio, narkotinių medžiagų vartojimas, patyčios ir saugumas kelyje, namuose bei mokykloje)				
3.1. Tabako gaminių bei elektroninių cigarečių vartojimas				
Mokyklinio amžiaus vaikų, kurie per paskutines 30 dienų bent kartą rūkė tabako gaminius, dalis (proc.)	5,6	0,5	3,8	13,0
Mokyklinio amžiaus vaikų, kurie per paskutinius 12 mėnesių bent kartą rūkė tabako gaminius, dalis (proc.)	12,8	2,8	9,9	26,5

Rodiklis	Iš viso	5 kl.	7 kl.	9 kl.
Mokyklinio amžiaus vaikų, kurie per paskutines 30 dienų bent kartą rūkė elektronines cigaretes ar naudojo panašius elektroninius įtaisus rūkymui, dalis (proc.)	7,7	0,5	6,1	17,0
Mokyklinio amžiaus vaikų, kurie per paskutinius 12 mėnesių bent kartą rūkė elektronines cigaretes ar naudojo panašius elektroninius įtaisus rūkymui, dalis (proc.)	17,8	4,7	17,0	32,5
3.2. Alkoholio vartojimas				
Mokyklinio amžiaus vaikų, kurie per paskutines 30 dienų bent kartą vartojo alkoholinius gėrimus, dalis (proc.)	8,8	2,8	9,0	15,0
Mokyklinio amžiaus vaikų, kurie per paskutinius 12 mėnesių bent kartą vartojo alkoholinius gėrimus, dalis (proc.)	28,7	8,1	28,8	50,5
3.3. Narkotinių medžiagų vartojimas				
Mokyklinio amžiaus vaikų, kurie bent kartą per savo gyvenimą vartojo kanapes („žolę“, marihuaną, hašišą), dalis (proc.)	2,4	1,4	1,4	4,5
Mokyklinio amžiaus vaikų, kurie bent kartą per savo gyvenimą vartojo kitus narkotikus nei kanapes, dalis (proc.)	3,0	2,4	2,8	4,0
3.4. Saugumas kelyje				
Mokyklinio amžiaus vaikų, kurie visada tamsiu paros metu būdami lauke nešioja atšvaitus, dalis (proc.)	12,5	23,7	8,0	5,5
Mokyklinio amžiaus vaikų, kurie visada segi saugos diržą važiuodami automobiliu, dalis (proc.)	80,9	84,8	80,7	77,0
Mokyklinio amžiaus vaikų, kurie visada dėvi šalmą važiuodami dviračiu, dalis (proc.)	9,9	17,6	5,9	4,9
3.5. Patyčios				
Mokyklinio amžiaus vaikų, iš kurių tyčiojosi kiti mokiniai per paskutinius 2 mėnesius, dalis (proc.)	42,5	55,0	43,4	28,5
Mokyklinio amžiaus vaikų, kurie patys tyčiojosi iš kitų mokinių per paskutinius 2 mėnesius, dalis (proc.)	31,3	33,2	35,8	24,5
Mokyklinio amžiaus vaikų, kurie per paskutines 30 dienų patyrė patyčias per socialinius tinklus, elektroniniu paštu ar telefonu, dalis (proc.)	12,7	17,5	10,8	9,5
Mokyklinio amžiaus vaikų, kurie per paskutinius 12 mėnesių patyrė patyčias per socialinius tinklus, elektroniniu paštu ar telefonu, dalis (proc.)	26,6	29,4	27,8	22,5
3.6. Saugumas namų ir mokyklos aplinkoje				
Mokyklinio amžiaus vaikų, kuriuos per paskutinius 2 mėnesius mušė ar kitaip fiziškai baudė tėvai, dalis (proc.)	10,0	16,6	8,5	4,5
Mokyklinio amžiaus vaikų, kurie jaučiasi saugūs namų aplinkoje, dalis (proc.)	96,1	95,3	95,8	97,5
Mokyklinio amžiaus vaikų, kurie jaučiasi saugūs mokyklos aplinkoje, dalis (proc.)	78,2	78,2	75,5	81,0

Šaltinis: Higienos instituto visuomenės sveikatos stebėsenos informacinės sistemos duomenys